

Ansøgningsvejledning

Ansøgningen sendes elektronisk til: mlg@friluftsradet.dk eller fr@friluftsradet.dk

Vi anbefaler, at ansøgere går i dialog med Danske Naturparkeres sekretariat i god tid inden ansøgningen indsendes.

Rammerne for Danske Naturparker

Kriterier

Mærkningsordningen består af 10 kriterier. Kriterierne skal sikre, at rammerne for naturparken er på plads samt sørge for, at naturparken har et naturgrundlag og en størrelse, der berettiger udpegningen som naturpark under Danske Naturparker. Kriterierne er fælles krav til alle mærkede naturparker uanset hvilke naturtyper de indeholder, hvilken kulturarv der findes i området og hvilke muligheder, der findes for friluftsliv.

Ansøgningsfrist:

Der er ansøgningsfrist til Danske Naturparker to gange årligt: 1. marts og 1. september. Fristen for første ansøgningsrunde er udløbet den 1. oktober 2013.

Naturparkplan:

Inden mærkning

Kriterium nr. 10 stiller betingelse om en naturparkplan og er udvidet med nogle specifikke krav til indholdet og kvaliteten af planen under kategorierne natur, friluftsliv, kulturarv, formidling samt land- og skovbrug. For at opnå mærkning skal samtlige 10 kriterier være opfyldt og Naturparkkomiteen skal godkende naturparkplanen.

Efter mærkning

Naturparkerne **skal** kunne dokumentere forbedret naturkvalitet, kulturmiljø og friluftsliv efter hver mærkningsperiode - også på dele af de arealer der ikke er karakteriseret som beskyttede.

Naturparkplanen er det instrument, der skal sikre udviklingen og kvaliteten af den enkelte naturpark. Det er i bedømmelsen af kvaliteten af naturparkplanens indhold, at Danske Naturparker vil gøre en forskel for natur, friluftsliv, kulturarv og formidling. Kravene til naturparkplanen findes i vejledningen: *Danske Naturparker - Hvordan kommer vi i gang?*, der kan hentes på hjemmesiden.

Ansøgningsprocedure

Ansøgningen til Danske naturparker skal indsendes af den eller de kommuner, som er ansvarlige for naturparken.

Naturparkansøgere skal indsende et udfyldt ansøgningsskema samt vedlægge en naturparkplan eller et offentliggjort forslag til naturparkplan. Naturparkplanen skal udarbejdes efter de anvisninger, der er givet af Danske Naturparker. Det kan under alle omstændigheder anbefales, at man går i dialog med Friluftsrådet, før naturparkplanen vedtages endeligt.

Ansøgningsskemaet udarbejdes, så det tydeligt fremgår, hvorvidt alle 10 kriterier er opfyldt.

Naturparkerne skal hvert år sende en kort statusrapport til Danske Naturparker. Statusrapporten følges op med et besøg til naturparken. Væsentlige afvigelser fra planerne i mærkningsperioden skal godkendes af Danske Naturparker.

Pilotparkansøgere skal sandsynliggøre, at de (indenfor en 5-årig periode) vil kunne opfylde alle 10 kriterier og have udarbejdet en naturparkplan.

Genansøgning efter mærkningens udløb

Før en naturpark kan mærkes på ny, skal det dokumenteres, at de projekter der var planlagt for igangværende mærkningsperiode, rent faktisk er gennemført.

Naturparken skal kunne dokumentere en forbedret naturkvalitet efter hver mærkningsperiode - også på dele af de arealer, der ikke er karakteriseret som beskyttede jævnfør kriterium nr. 1.

Efter hver mærkningsperiode kontrollerer Danske Naturparker, hvorvidt de beskrevne projekter er gennemført.

Desuden skal der udarbejdes en ny naturparkplan for den kommende mærkningsperiode. Naturparkplanen skal godkendes af Nationalkomiteen. Der er her tale om en plan, der beskriver nye målsætninger og dertilhørende projekter for en periode på 5 år.

Når de langsigtede mål for naturparken er opfyldt efter x-antal mærkningsperioder, vil det være op til Naturparkkomiteen og naturparken at vurdere, om der er behov for flere udviklingsprojekter eller om naturparken har nået en passende standard. Der er igen tale om en specifik vurdering af den enkelte naturpark, frem for en absolut fælles standard for alle naturparker i mærkningsordningen.

Bedømmelse af ansøgningerne

Naturparkerne skal beskrive hvordan de, efter en mærkningsperiode vil have forbedret naturkvaliteten i naturparken. Hvordan dette rent faktisk skal gøres, er afhængig af det udgangspunkt, naturparken har. Her er der altså tale om individuelle krav til naturparkerne. Denne fase stiller høje krav til Nationalkomiteen og sekretariat, der skal vurdere, om naturparken er ambitiøs nok.

Den nationale naturparkkomite – også kaldet nationalkomiteen - skal godkende naturparkplanen baseret på de krav som Danske Naturparker stiller til udarbejdelsen. Nationalkomiteen vil specielt skulle forholde sig til de i planen beskrevne projekter for den kommende mærkningsperiode indenfor kategorierne natur, friluftsliv, kulturarv og formidling.

Nationalkomiteens vurdering foretages med udgangspunkt i statusbeskrivelsen for naturparken samt de langsigtede mål for hver kategori som beskrevet i naturparkplanen.

Inden ansøgningerne forelægges Nationalkomiteen, vil sekretariatet sørge for en ekspert screening af ansøgningerne, hvor det vurderes nødvendigt, for på den måde yderligere at sikre kvaliteten af det indsendte materiale og i særdeleshed af de projekter, der er planlagt i planperioden.

Der skal altså være en sammenhæng mellem statusbeskrivelse, langsigtede mål og kortsigtede mål samt de projekter, der er planlagt i planperioden.

En naturpark kan først opnå ny mærkning, når den kan dokumentere en forbedret naturkvalitet og når de projekter, der var planlagt for mærkningsperioden, er gennemført.

Nationalkomiteens sammensætning vil kunne findes på hjemmesiden www.danskenaturparker.dk

Motivering af ansøgning

Friluftsrådet ser gerne at ansøgningen motiveres. Her er der mulighed for at inddrage argumenter som ikke passer ind under de øvrige felter i ansøgningsskemaet.

Kortmateriale

Kortmateriale skal tydeligt vise afgrænsning, potentielle udvidelsesmuligheder, samt en oversigt over beskyttet og fredede arealer.

Vurdering af ansøgningen

Udvælgelsen tager afsæt i kriterierne samt indholdet af naturparkplanen og de målsætninger denne beskriver.

Mærkningsperiode

En mærkning som naturpark gives for 5 år ad gangen. Skulle naturparken i løbet af mærkningsperioden ophøre med at opfylde kravene i Danske Naturparker fratages mærkningen.

Pris

Mærkning koster 20.000 kr. om året for både naturparker og pilotparker. Prisen inkluderer 2 årlige seminarer, deltagelse i udviklingsprojekter og tværgående programmer, adgang til brug af logo samt skilte- og designmanual, national markedsføring af mærkningsordningen, m.m. Se også vejledningen: *Danske Naturparker – Hvordan kommer vi i gang?* Den ligger på hjemmesiden www.danskenaturparker.dk

Tjekliste for ansøgere

Naturparker

- Naturparkplan
- Kortmateriale
- Udfyldt ansøgningsskema
- Dokumentation for at kriterierne nr. 1-10 er opfyldt,
- Beskrivelse af langsigtede og kortsigtede målsætninger og tilhørende aktiviteter/projekter, for natur, friluftsliv, kulturarv, og formidling
- Budget og finansieringsplan for den 5-årige mærkningsperiode

Pilotparker

- Projektbeskrivelse (opbygget efter naturparkplanskabelonen)
- Procesbeskrivelse (hvordan vil man arbejde for at opfylde alle kriterier? Hvad er processen for udarbejdelse af naturparkplan)
- Tidsplan
- Kortmateriale
- Udfyldt ansøgningsskema
- Dokumentation for, at kriterierne nr. 1-7 er opfyldt (se bemærkninger til kriterierne 2, 5 og 6).
- En beskrivelse af området status og potentiale indenfor natur, friluftsliv, kulturarv og formidling.
- Et budget og en finansieringsplan for pilotparkperioden.

Ansøgningsskema Danske Naturparker

Kommune(r):	
Varde Kommune	
Kontaktperson(er):	Email:
Klaus B. Fries	klbf@varde.dk
Tlf:	Mobil:
79947110	Klik her for at angive tekst.
Adresse:	
Toften 2, 6818 Årre	
Projekt navn:	
Naturpark Vesterhavet	
Evt. samarbejdspartnere/kommuner:	
Varde Erhvervs- og Turistråd, NaturKulturVarde, Danmarks Naturfredningsforening afd. Varde, Friluftsrådet kreds syd, Museet for Varde By og Omegn, Aage V. Jensen Naturfond, Forsvaret, Udviklingsrådet for Blaabjerg	
Beskriv hvilke projekter og aktiviteter, der vil blive gennemført indenfor mærkningsperioden:	
<p>Fortællinger i Naturpark Vesterhavet – et digitalt formidlingsprojekt Etablering af grejbanker Kortmateriale over Naturpark Vesterhavet Strandsektionering Formidling af benyttelse og beskyttelse af den sårbare natur</p> <p>Flere projekter og aktiviteter, der afsluttes i løbet af mærkningsperioden er beskrevet i naturparkplanen. De ovennævnte projekter er også beskrevet yderligere her.</p>	

Områdets størrelse (hektar):

22.977 hektar

Kort beskrivelse af naturparken:

Naturpark Vesterhavet ligger i umiddelbar forlængelse af Nationalpark Vadehavet. Naturpark Vesterhavets kyststrækning er cirka 30 kilometer, og der findes et af de farligste rev i Danmark, Horns Rev. Revet er et mere end 30 km langt sandrev, der strækker sig vestpå fra [Blåvands Huk](#) ud i [Nordsøen](#). Revet er dækket af 3-5 m vand og fungerer som et vigtigt undersøisk [vandskel](#).

Området har altid haft et mangfoldigt fugleliv, og der er store bestande af både yngle- og trækfugle. Naturparken har med Blåvandshuk en af Europas bedste trækfuglelokaliteter med mellem 1,5 - 2 millioner trækfugle hvert efterår. Mange af fuglene, som trækker forbi, udnytter bl.a. selve Hukket og stranden til Vejers som hvile- og fourageringsplads, inden turen fortsætter ud over havet. Filsø og flere af vådområderne udgør også vigtige rastepladser for mange trækfugle.

Der er et mangeartet planteliv i Naturpark Vesterhavet, og naturparkområdet indeholder en række karakteristiske klit- og kystnaturtyper. Naturtyperne er kendetegnet ved en række fåtallige og sjældne plantearter. Der findes blandt andet en bestand af den sjældne art skorem, som vokser på de forstyrrede klitheder typisk langs bæltespør. Mere udbredt er lyngsilke, som snylter på lyng og findes blandt andet på Kallesmærsk Hede og i Børsmose-Selager-området. Desuden er flere af områdets søer og vandløb af botanisk betydning grundet forekomster af sjældne plantearter.

Naturpark Vesterhavet rummer en lang række fortidsminder i form af bopladser, landsbyer, handelspladser, gravpladser, gravhøje og kult anlæg. Og mange ligger stadig skjult derude og vil dukke op. Så sent som i 2012 blev der fundet et hidtil ukendt kult anlæg fra yngre stenalder (cirka år 3000 før Kristi fødsel) ved Filsø. Alle fortidsminderne er beskyttet, enten af naturfredningsloven (de fredede, der ikke må påvirkes af jordarbejder) eller museumsloven (de, der skal undersøges, før jordarbejder kan gennemføres). De fredede fortidsminder skal bibeholdes uændrede, mens de øvrige kan omfattes af arkæologiske undersøgelser og dermed omsættes til viden og formidling.

Det kystnære område med unikke strande og de bagvedliggende store naturområder rummer i dag mange friluftstilbud for både lokale og turister. Friluftslivet er varieret og udfordrende, og der er plads til aktiviteter på alle niveauer. De mange rekreative tilbud og naturområderne omkring sommerhusene har førsteprioritet for mange besøgende.

Formidlingen er geografisk placeret rundt i hele naturparkområdet, og der er talrige muligheder for at komme på tur. Størstedelen af turene er på dansk, og udvalgte ture findes også på tysk og engelsk. Ved Blåvand Naturcenter er der en udstilling om områdets dyreliv, og i både Blåvand Museum og Nymindegab Museum er der udstillinger om landskabet, egnen og forholdet mellem menneske og natur.

Den jyske vestkyst er et populært feriemål, og der er især mange tyske turister i området, som står for cirka 54 % af turismeomsætningen i Varde kommune.

Natur (Kort og langsigtede målsætninger samt projekter og aktiviteter, der skal medvirke til at nå målsætningerne. De kortsigtede projekter og aktiviteter skal være specifikke, målbare og tidsbestemte):

Her er udvalgte projekter kort beskrevet. Projekterne er beskrevet yderligere i naturparkplanen på side 18 og 19.

Beskyttelse af sårbar natur. Der udarbejdes en handleplan for beskyttelse af sårbar natur mod slitage, forstyrrelser og ophold i samarbejde med lodsejerne. Fristen er 2018.

Formidlingen af beskyttelsen og den hensigtsmæssige benyttelse af naturen til borgere og turister betragtes som et vigtigt led i arbejdet for at beskytte sårbare naturtyper. Formidlingens formål er at skabe rammer for en god forståelse og viden om området og dens særpræg, og derigennem styrke den hensynfulde færden i området. Fristen er 2018.

Som led i beskyttelse af strandene og at opnå den bedst tænkelige brug af arealerne udarbejdes der et udkast til sektionering. Sektioneringen vil danne rammerne for at kunne beskytte særligt udsatte områder og dyr fx ynglefugle. Fristen er 2018.

Langsigtede målsætninger:

Forskningsprojekter kan blandt andet omfatte en kortlægning af forholdet mellem benyttelse og beskyttelse, og afdække hvilke områder, der kan klare stigende benyttelse.

Et yderligere fokuspunkt vil også være den stigende benyttelses betydning for forstyrrelse af naturtyper og dyrearter. Her tænkes der ikke kun på forskning i beskyttede arter.

Et forskningsprojekt kunne også være en undersøgelse af tidligere naturværdier og hvilken effekt en genetablering af naturværdierne ville have på området

Friluftsliv (Kort og langsigtede målsætninger samt projekter og aktiviteter, der skal medvirke til at nå målsætningerne. De kortsigtede projekter og aktiviteter skal være specifikke, målbare og tidsbestemte):

Udvalgte projekter er beskrevet nedenfor. Projekterne uddybes i naturparkplanen på side 30

og 31.

Strandbrugen kortlægges med henblik på anbefaling til gæsternes strandbrug fx familievenlige strande, drageflyvning, windsurfing osv. Der udarbejdes et forslag i samarbejde med lodsejerne. Forslaget sendes til politisk behandling i Varde Kommunes byråd. Fristen er foråret 2014.

Skiltningen i naturparken forbedres med henblik på cykelruter, informationer om strandene, hunde m.m. Fristen er 2018.

Etablering af grejbanker i forskellige områder af Naturpark Vesterhavet vil bidrage til øget adgang til naturen. Fristen er 2017.

Formidling (Kort og langsigtede målsætninger samt projekter og aktiviteter, der skal medvirke til at nå målsætningerne. De kortsigtede projekter og aktiviteter skal være specifikke, målbare og tidsbestemte):

Udvalgte projekter er beskrevet nedenfor. Projekterne uddybes i naturparkplanen på side 34.

Fortællinger i Naturpark Vesterhavet:

Naturpark Vesterhavet rummer et hav af fortællinger om natur og kulturhistorie. Om livet ved Vestkysten, om bunkeranlæg og tyske flygtninge, om kronstyr, fugletræk og den genskabte Filsø - og snart vil alle historierne blive fortalt ude i naturen på eksempelvis Den Spiselige Sti med fokus på lokale råvarer og urter i naturen, eller på Malerstien, som tager dig med tilbage til malerkolonien i Nymindegab.

Projektet skal give gæster bedre og nemmere adgang til områdets unikke naturfortællinger og kulturhistorie. Projektet er færdigt i 2015.

Udgivelse af en guide/kortmateriale for naturparkområdet, som formidler områdets natur, kultur, friluftsliv og oplevelsesmuligheder til borgere og gæster. Sommeren 2013 og opdateres til næste udgivelse.

Der etableres et formidlernetværk/-forum under Naturpark Vesterhavet, hvor formidlere har mulighed for at møde hinanden og blive orienteret om nye tiltag i naturparken. Her kan lodsejere ligeledes formidle tiltag på deres arealer. F.eks. stillezoner, nye græsningsinitiativer, driftsplaner m.v. Første netværksmøde er foråret 2014.

Flere målsætninger for friluftslivet i Naturpark Vesterhavet uddybes i naturparkplanen.

Kultur (Kort og langsigtede målsætninger samt projekter og aktiviteter, der skal medvirke til at nå målsætningerne. De kortsigtede projekter og aktiviteter skal være specifikke, målbare og tidsbestemte):

Den langsigtede indsats er:

At synliggøre og formidle naturparkens kulturhistoriske værdier. Det er et stort område med mange spændende historier, der skal fortælles på hver sin mest interessante måde. Det kan ske via:

- forvaltning, som vil medvirke til at beskytte og genoprette værdierne og dermed bevare et landskab og en kulturhistorie med stor tidsmæssig dybde og variation
- forskning/arkæologiske udgravninger, der vil give større viden om områdets kulturhistorie og dets udvikling igennem tiden og allerhelst arkæologiske udgravninger, der også bruges som formidling.
- etablering af yderligere to store formidlingssteder, hvor naturparkens kulturhistorie kan opleves:
  - i syd hvor Museumscenter Blåvand fokuserer på det barske liv længst mod vest, stormfloder, strandinger; ravets natur- og kulturhistorie og endelig fortællingen om Atlantvolden og dens mennesker.
  - i midten af naturparken vil der være formidling af Flygtningelejren i Oksbøl
  - i nord planlægges en udbygning af den allerede eksisterende Nymindegab Museum med fokus på vestkystkultur og malerkolonien.

I forbindelse med etableringen af de to store formidlingssteder, skal der tilknyttes natur- og kulturvejledere til at varetage formidlingen i de forskellige områder.

Den kortsigtede indsats er:

At der etableres et samarbejde om koordinering, udarbejdelse og distribuering af lettilgængeligt materiale og guidede ture med fokus på områdets historie for oplevelse af kulturarven i landskabet. Det sker således:

- Nymindegab Museum bruges som formidlingspunkt i den nordlige del af naturparken. Her er en mindre udstilling om Filsøs forvandling under opbygning, og det forventes, at der fortsat vil være stor interesse for naturgenopretningsprojektet Filsø, som også rummer en stor kulturhistorisk fortælling om menneskets brug af søen gennem 5.000 år, om afvandingen og landbrugstiden og endelig om naturgenopretningen.
- Opgradering af antallet af guidede ture på tysk og engelsk
- Formidlingsmateriale i form af fysiske og digitale foldere gøres lettere tilgængelig i

naturparkområdet

- I en treårig projektperiode fra januar 2013 er der iværksat et projekt under arbejdstitlen Fortællinger i Naturpark Vesterhavet. Formidlingsprojektet vil give gæsten en nærværende og unik oplevelse af naturparkens natur- og kulturhistorie samt anvende moderne teknologi inden for digital formidling. Projektet er et samarbejde mellem Varde Kommune, NaturKulturVarde, Museum for Varde By og Omegn, lokale udviklingsråd og lodsejere. Projektet er støttet af Nordea-fonden og det syddanske Grøn Vækst-program. Læs mere om projektet på www.naturparkvesterhavet.dk

Erhverv (Kort og langsigtede målsætninger samt projekter og aktiviteter, der skal medvirke til at nå målsætningerne. De kortsigtede projekter og aktiviteter skal være specifikke, målbare og tidsbestemte):

Sammen med erhvervet i naturparken vil vi udvikle et naturparkpartnerskab. Partnerskabet er inspireret bl.a. fra Nationalpark Thy og den tyske naturpark "Naturpark Hohemark". Her vil der fokuseres på profilering af lokale specialiteter og kunsthåndværk, samt konceptudvikling af guidede ture med fokus på naturens spisekammer.

- Større profilering af egnesspecialiteter. Lokale produkter, kunstopplevelser og kvalitetsoplevelser efterspørges i stigende grad
- Oprettelse af naturparkpartnerskaber i samarbejde med Sydvestjyske Smagsoplevelser, hvor lokale producenter og restauratører kan gå med i et partnerskab og derved co-brande sig med Naturpark Vesterhavet
- Udvikling af nye kulinariske naturoplevelser og afprøvning af nye spiseoplevelseskoncepter i regi af "Naturen til bords" og i samarbejde med Sydvestjyske Smagsoplevelser.
- Udvikling og afvikling af ture og arrangementer med fokus på naturens spisekammer, som svampeture, snapseture, kronvildtture m.fl.
- Øget profilering, storytelling og produktudvikling af naturplejeprodukter. Koncept for naturkød fra Naturpark Vesterhavet som bygger på en troværdig relation mellem den natureffekt, som produktionen af kødet har forårsaget, og den specielle kødkvalitet

Turisme (Kort og langsigtede målsætninger samt projekter og aktiviteter, der skal medvirke til at nå målsætningerne. De kortsigtede projekter og aktiviteter skal være specifikke, målbare og tidsbestemte):

Der er iværksat flere projekter, som vil gavne turismen i Naturpark Vesterhavet. Projekterne er iværksat fra 2012 og afsluttes løbende. Enkelte projekter er forankret i naturparkens organisation, mens andre er udsprunget fra virksomheder i naturparkområdet eller i turismeorganisationerne. Fællesnævneren for projekterne er, at de skaber nye faciliteter i naturparkområdet, herunder større tilgængelighed af informationsmateriale og forbedring af mulighederne for at komme ud i naturen.

- Der er planlagt en fysisk udbygning af stisystemet, som vil tiltrække turister og styrke mulighederne for friluftsliv og aktiviteter. Her tænkes især på Panorama og Fortællinger i Naturpark Vesterhavet.
- I 2013 udgives et fysisk kortmateriale, hvor oplevelsesmuligheder er optegnet. Også begrænsninger som fredede områder vil fremgå af kortmaterialet, ligesom der på bagsiden vil være baderåd, tips om oplevelser m.m.
- Der gøres en fokuseret indsats på at forbedre Naturpark Vesterhavets hjemmeside, som formidler områdets værdier og muligheder. Hjemmesiden gøres tilgængelig på dansk, tysk og engelsk og vil med tiden blive et naturligt sted at søge informationer om naturparkområdet. Desuden kobles Naturpark Vesterhavet med www.visitwestdenmark.com og www.sydvestjylland.com, hvor især internationale turister finder informationer om aktiviteter og tilbud før deres besøg i området.
- Et flertal af strandene i Naturpark Vesterhavet har Blå Flag, og badesikkerhed og rene strande har generelt en stor betydning for områdets gæster. Derfor gøres der en ekstra indsats i forhold til at informere om strandene og de nye strandnummereringsskilte, som anvendes til nødopkald, ligesom der kommer mere information om revlehuller og de generelle baderegler.
- Turisternes benyttelse af naturen koordineres, således naturparken får den optimale balancegang mellem benyttelse og beskyttelse af natur- og kulturværdierne. Desuden vil informationen være medvirkende til at værne om naturparkens dyre- og fugleliv.
- Udvikling af formidlingsture med vidensindhold til borgere og udenlandske gæster er fortsat et indsatsområde. Desuden vil der fremadrettet blive fokuseret på nye segmenter. Destination Sydvestjylland og Varde Kommunes turismestrategi retter begge deres fokus på at videreudvikle markedet og at tilpasse tilbuddene til efterspørgslen. Her tænkes eksempelvis på at koble arrangementer i en pakkerejse, eksempelvis Brunst og Brøl eller Grå Sol med overnatning eller en aktiv weekend kombineret med overnatning. Tilbudspakkerne skal udvikles, således de tiltrækker målgrupperne inden for forskellige segmenter.

I naturparkplanen er projekterne yderligere uddybet med informationer om projekter, samarbejdspartnere m.m.

Forslag til budget, samt finansiering (kan vedlægges som bilag):

Mærkning 20.000 kr/pa finansieres af Varde Kommune
Sekretariat, kontorhold, mødeforplejning: 500.000 kr /pa finansieres af Varde Kommune
Foldere, hjemmeside m.m 200.000 kr/pa finansieres af Varde Kommune

Fondsmidler søges til realisering af projekter i samarbejde med organisationer, foreninger og lodsejere i naturparken. Der vurderes, at der vil blive søgt om midler på i alt 3.000.000 kr.

Kortmateriale (vedlægges som bilag):

Naturpark Vesterhavet er på i alt 22.977 hektar og strækker sig fra Nationalpark Vadehavet i syd op over Filsø til Nymindegab i nord. Kortet over Naturpark Vesterhavets afgrænsning fremgår af naturparkplanen.

Motivering af ansøgning:

Varde Kommune ser store potentialer i at etablere Naturpark Vesterhavet. Ikke kun set i lyset af et markedsføringsperspektiv for at tiltrække turister og borgere til vores naturskønne område, men også med henblik på at formidle og udvikle området i en balance mellem benyttelse og beskyttelse.

At skabe Danmarks største og sammenhængende naturpark i forlængelse af Nationalpark Vadehavet med fokus på naturparkens værdier er medvirkende til at fremkalde naturglæde, stolthed og øget identitetsfølelse med området. Derudover kommer de gode oplevelser for befolkningen og områdets gæster og, at Naturpark Vesterhavet bliver et levende oplevelsesrum med fokus på naturen som lege- og læreplads. Ud fra et naturperspektiv vil Naturpark Vesterhavet være bidragende til at skabe bedre forhold for dyr og planter, udvikle økologiske sammenhænge, samt styrke biodiversitet og naturkvalitet. Naturpark Vesterhavet vil også tilvejebringe et øget fokus på bevarelse af den kulturelle arv og mangfoldigheden i kulturlandskabet.

Synergieffekterne, der er opstået igennem de forgangne treårs arbejde med pilotprojektet, har dannet et grundlag for et positivt samarbejde på tværs af organisationer og erhverv. Det har været en positiv udvikling, som vi er overbeviste om kun vil styrkes i de kommende år.

Naturpark Vesterhavet løftes i et netværksregi, hvor alle kan påvirke og bidrage når de har tid. Det er især frivilliges indsats i områderne, som eksempelvis gennem de lokale udviklingsråd og foreninger.

Varde Kommunes ambition er at blive Danmarks reneste, sundeste og mest digitale kommune. Med Naturpark Vesterhavet øges muligheden for at værne om den sårbare natur og samtidig guide besøgende hen i områder, hvor naturen kan holde til fysisk aktivitet. Den mest digitale kommune når også borgerne og de besøgende i naturparken i form af det digitale formidlingsprojekt Fortællinger i Naturpark Vesterhavet.

Kriterier

Det skal forklares hvordan naturparken opfylder de enkelte kriterier.

1. Minimum 50 % af naturparkens areal skal være beskyttet natur

Størstedelen af Naturpark Vesterhavets areal er omfattet af Natura 2000, og er udpeget som EU-habitatområde og Ramsar-område.

2. Naturparken skal have en præcis geografisk afgrænsning

(Pilotparker: Det skal sandsynliggøre, at kriterium 1 kan opfyldes når den præcise afgrænsning er vedtaget. Afgrænsningen skal være på plads inden udgangen af pilotparkperioden)

Se venligst vedlagte kort over Naturpark Vesterhavet

3. Naturparken skal have en administrativ ansvarlig medarbejder

Der har siden november 2011 været et naturparksekretariat og stillingen som naturparksekretær er besat af Jette Thorup Thomsen.

4. Naturparken skal have et naturparkråd

(Hvem er repræsenteret i rådet?)

Der er repræsentanter fra:

Varde Erhvervs- og Turistråd

NaturKulturVarde

Danmarks Naturfredningsforening afd. Varde

Friluftsrådet kreds syd

Museet for Varde By og Omegn

Aage V. Jensen Naturfond

Forsvaret

Udviklingsrådet for Blaabjerg

Sydvestjysk Landboforening

Varde Kommune: Plan og Byg, Kultur og Fritid samt Natur og Park

<p>5. Der skal tilvejebringes den nødvendige økonomi til drift og udvikling af naturparken samt realisering af naturparkplanen (Pilotparker: Der skal vedlægge budget samt finansieringsplan for projekterne i pilotparkperioden)</p> <p>Se venligst vedlagte budget.</p>
<p>6. Naturparken og dens afgrænsning skal være en del af kommuneplanen eller et tillæg til denne (Pilotparker: Arbejdet med at etablere en naturpark skal som minimum være politisk vedtaget)</p> <p>Naturpark Vesterhavet og dens afgrænsning er politisk forankret i Varde Kommune. Dernæst har naturparkens afgrænsning været sendt i høring som del af kommuneplanen. På byrådsmødet i september 2013 er naturparkens afgrænsning blevet endeligt godkendt.</p>
<p>7. Naturparken skal forankres lokalt gennem borgerinddragelsesprocesser</p> <p>De lokale udviklingsråd har været en aktiv del af naturparkrådet og er bindeledet til borgerne. Der har været afholdt borgermøder i samarbejde med udviklingsrådene, hvor konceptet bag Danske Naturparker er blevet belyst, samt formålet med Naturpark Vesterhavet er blevet drøftet. Medlemmer fra naturparkrådet med viden inden for de respektive områder, der er beskrevet i naturparkplanen, har fortalt ud fra deres specialviden om værdierne i Naturpark Vesterhavet.</p>
<p>8. Der skal være en koordineret formidling af naturparken for både danske og udenlandske besøgende</p> <p>Der er flere både private og offentlige aktører inden for formidling af natur og kulturhistorie i Naturpark Vesterhavet. Hovedparten af formidlerne tilbyder guidede ture på dansk, tysk og engelsk. Der etableres et frivilligt netværk, hvor der efter behov med afsæt i én gang årligt afholdes netværksmøde, hvor formidlerne i Naturpark Vesterhavet samles. På mødet vil der blive informeret om tiltag hos de forskellige lodsejers arealer, projekter m.m. Til netværksmødet vil der også blive inviteret nogle oplægsholdere, som vil fortælle om relevante emner for Naturpark Vesterhavet.</p> <p>Skriftligt vil der være den traditionelle formidling vha. foldere, hjemmeside osv., og gennem større projekter som Fortællinger i Naturpark Vesterhavet.</p>
<p>9. Naturparken skal have mindst én naturvejleder tilknyttet</p> <p>Igennem de forskellige institutioners formidlingsaktiviteter er der flere naturvejledere tilknyttet Naturpark Vesterhavet. NaturKulturVarde har en naturvejleder, der er tilknyttet Naturpark Vesterhavet med finansiering Friluftsrådets Tips og Lotto-midler. Derudover har de yderligere en naturvejleder, der formidler meget i området, og som også er involveret i Fortællinger i Naturpark Vesterhavet.</p>
<p>10. Der skal foreligge en godkendt naturparkplan og denne skal være politisk vedtaget</p>

Naturparkplanen er politisk vedtaget og har været sendt i høring i perioden den 8. april til den 10. juni 2013. I naturparkplanen uddybes mange af kriterierne i de forskellige afsnit om emnerne. Se venligst bilag.

Eventuelle bemærkninger:

Varde Kommune har sat pris på samarbejdet med Friluftsrådet og de øvrige kommuner, som har deltaget i pilotprojektet Danske Naturparker. Uanset udfaldet af vores ansøgning, så har samarbejdet bidraget til, at vi har fået øget fokus på benyttelse og beskyttelse af værdierne både naturmæssige og kulturhistoriske. Samtidigt har det åbnet øjne for nye samarbejds muligheder og projekter, som kun har kunnet realiseres på baggrund af naturparkkonceptet.